Eduskunta
Verojaosto

Asiantuntijalausunto 3.9.2018

Lausunto alkoholiveron rakennedirektiivin muuttamisesta (U 63/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun neuvoston direktiivin 92/83/ETY muuttamisesta)

Eduskunnan Verojaosto on pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa (Valvira) antamaan lausuntonsa alkoholiveron rakennedirektiivin muuttamisesta.

Ehdotus koskee muun muassa miedon oluen alennetun verokannan kynnysarvoa, siiderin määritelmää, pienten riippumattomien siiderinvalmistajien alennettuja verokantoja, pienten riippumattomien tuottajien vuosituotantoa ja riippumattomuutta koskevaa todistusta sekä denaturoidun alkoholin verovapautuksen tunnustamista.

Valviran tehtäviin kuuluu mm. alkoholijuomien valmistusluvan myöntäminen sekä luvanhaltijoiden valvonta. Valvonta kattaa alkoholilain (1102/2017) ja elintarvikelain (23/2006) mukaisen valvonnan mukaan lukien alkoholijuomien tuotevalvonnan.

Osa lausunnolla olevan ehdotuksen muutoksista on teknisiä, mm. denaturoidun alkoholin verovapautuksen tunnustamista koskeva menettely ja osa pelkästään verotukseen liittyviä, esim. pienten riippumattomien tuottajien vuosituotantoa ja riippumattomuutta koskeva todistus eikä niillä ole vaikutusta Valviran alkoholiin liittyviin lupa- ja valvontatehtäviin.

Valvira haluaa tuoda näkemyksensä siiderin määritelmään, koska määritelmällä on liityntäpinta alkoholijuomien tuotevalvontaan.

Alkoholilain (1102/2017) valmistelutöissä todettiin, että alkoholilain soveltamisen kannalta ei ole tarpeellista säätää alkoholijuomien teknisistä määritelmistä alkoholilainsäädännössä, koska alkoholijuomien valmistukseen ja esittelyyn liittyvät säännökset kuuluvat pääosin unionioikeuteen ja elintarvikelainsäädäntöön. Alkoholijuomista ja väkiviinasta annetussa asetuksessa (1344/1994) ollut siiderin määritelmä kumottiin uuden alkoholilain astuessa voimaan 1.3.2018.

Elintarvikelain uudistus on meneillään ja lausunnolla olleen hallituksen esityksen eduskunnalle elintarvikelaiksi (MMM025:00/2016) mukaan maa- ja

metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä mm. Euroopan unionin lainsäädännön mahdollistamista alkoholijuomien kansallisista nimityksistä, koostumuksesta ja juomista annettavista tiedoista. On siis mahdollista, että siideri määritellään jatkossa elintarvikelain nojalla annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa.

Siiderin määritelmä kumotussa alkoholijuomista ja väkiviinasta annetussa asetuksessa ja lausunnolla olevassa rakennedirektiivissä on raaka-aineen osalta yhteneväinen. Ainoastaan omenasta ja päärynästä voi valmistaa siideriä. Kumotussa asetuksessa siiderillä tarkoitetaan hedelmäviiniä, joka on valmistettu tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista taikka täysmehutiivisteistä ja jonka alkoholipitoisuus on enintään 8,5 tilavuusprosenttia.

Suomessa on markkinoilla perinteisten omena- ja päärynäsiiderien lisäksi niin sanottuja maustettuja siidereitä, jotka on valmistettu lisäämällä siideriin esimerkiksi muuta marjaa kuin omenaa tai päärynää, jolloin lopputuote on esimerkiksi mansikan makuinen siideri. Kuluttajan etujen turvaamiseksi Valvira kannattaa, että siideriksi voidaan kutsua vain omenasta ja päärynästä käymisen avulla valmistettua alkoholijuomaa ja että määritelmää tarkennettaisiin rakennedirektiivissä niin, että siideriä ei saa maustaa.

Alkoholijuomien valmistusluvanhaltijoita on tällä hetkellä 162. Vuonna 2017 siideriä valmisti 36 yritystä. Alle 15 000 hehtolitraa siideriä valmistavien toimijoiden määrä oli 32 ja näiden toimijoiden siiderin valmistus vuonna 2017 oli yhteensä 802 000 litraa.

Ratkaistu: 04.09.2018
Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Saari Eeva, Ryhmäpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeriö, Ismo Tuominen
Valtiovarainministeriö, Pia Kivimies